

Tisztelt Szülők!

A következőkben otthoni körülmények között megvalósítható tevékenységeket szeretnénk Önöknek ajánlani, melyekkel közösen tudnak játszani gyermekükkel.

Tudjuk, tapasztaljuk, közösen átéljük, hogy a játék a gyermek alapvető, örömteli és aktív tevékenysége. A játék elősegíti az értelmi fejlődést, fontos szerepet játszik a gyermekek szociális és érzelmi fejlődésében is, hiszen fejleszti a képzeletet, fantáziát, gondolkodást, az érzékelés, észlelés differenciált alakulását.

Ehhez kívánunk ötleteket adni az iskolába készülő, nagycsoportos gyermekek szüleinek.

A könnyebb áttekinthetőség érdekében képességterületekre bontottuk ötleteinket.

Kívánjuk, hogy gyermekükkel sok- sok értékes, örömteli és vidám percet töltsenek el!

Fejlesztendő területek:	<u>FELADATGYŰJTEMÉNY</u> Otthoni körülmények között megvalósítható közös játékok, tevékenységek: (a teljesség igénye nélkül)
<i>általános tájékozottság</i>	<ul style="list-style-type: none"> → jogosítvány / személyi igazolvány együttes készítése, begyakoroltatni a személyi adatokat → színek megnevezésének gyakorlása: Legoval, Duplóval, színezéssel, festéssel, TWISTER játékkal, színdominóval → időbeni tájékozódás mozgásos gyakorlattal: pl. A hét napjainak felsorolása labdadobással együtt vagy keresztmozgással (pl.: jobb kéz érinti a bal térdet, bal kéz a jobb térdet vagy az indiánjárás mozdulataival); heti naptár a gyerek mindennapi tevékenységéhez köthetően
<i>gondolkodás</i>	<ul style="list-style-type: none"> → dolgok közötti hasonlóságok megfigyeltetése, felismertetése: főzésnél, játéknál, sétánál; csoportosításuk, rendezésük, főfogalom keresése → mindennapi tevékenységek végzése, felidézésük az események sorrendjében; történet képsorának időrendje; Böngésző könyv, Tesz-vesz könyv képeiből történetalkotás, Sztorikocka, memóriajáték, dominózás, kártyajátékok, Logico Primo, Logico Piccolo, kakukktojás játék szóban, vagy képekkel → Kizárásos logika (“nyomozós” játék), Rókanyomon, Találd ki! - társas
<i>beszédészlelés, beszédértés</i>	<ul style="list-style-type: none"> → óvodában tanult mondókák, énekek közös felidézése → papagáj játék (szóutánzás), robot nyelv (szótagolt beszéd), ellentétek: Ellenkezős játékkal → képolvasás (eseményképről meséltetés könyvnézegetés közben) → esti mese olvasása és hallgatása, hangoskönyv /nem háttérzajnak/ → beszélgetés vacsora alatt: <i>Kivel mi történt? Mi volt ma a vicces? Mi volt a szomorú?</i> → szólánc, barchoba, találós kérdések, Ki vagyok én?, Activity, Brainbox

	<p>→ mondatpiramisok (hozzájuk közelálló témában) pl: „<i>Szeretem a cicákat. / Nagyon szeretem a cicákat. / Nagyon szeretem simogatni a cicákat. / Nagyon szeretem simogatni a cirmos cicákat.</i>”</p> <p>→ egy- egy szóra figyelni, melynél jeleznek, ha több szó között hallják</p> <p>→ hangkereső (halk zenét játszó telefon megkeresése)</p> <p>→ YouTube-on található állathangok</p> <p>→ Gósy Mária- Imre Angéla: Beszédpercepció fejlesztő modulok</p> <p>→ <u>Hosszú szavak keresése</u>: <i>Keress olyan tárgyakat, amelyek nevét, ha letapsolod, 3- 4 taps hosszúságú! Nézz körül a lakásban, vagy nyiss ki egy reklámújságot (katalógust), csak nézd végig a képeket!</i></p> <p>→ <u>Mondatfigyelő</u>: <i>Hallgasd meg amit mondok! Értelmes az, amit hallasz? Ha nem, akkor javítsd, ha tudod!</i> (pl.: Anya elment a boltból vásárolni. Felmegyek a konyhának. A kereszteződésben a rendőrök irányítják az úrhajókat. Megint fáj a fogaddal? A napos megteríti az asztal körül. A doktor megvizsgálja a betegeknek, majd felírja a szükséges orvosságot. Nagyon hideg van, most szépen virágoznak a fák. A rántott húst késsel és kanállal esszük. Tegnap el fogok menni a boltba.)</p> <p>→ <u>Szótagoló</u> (csigalassan, nagy szünetet hagyva ejtjük a szavakat. Kezdetben segíthetünk abban, hogy hol található vagy melyik kategóriába a kimondott szó.)</p> <p>→ <i>Találd ki, mit hallasz? Én nagyon lassan mondom, de neked nem kell lassan mondanod!</i> <i>konyhában van: mo...so...ga...tó, tör...lő...ru...ha; fürdőszobában lehet: fog...mo...só...po...hár, für...dő...kö...peny, szá...rí...tó...gép, ...</i> <i>nektek van ilyen? va...sa...ló...desz...ka, mo...so...ga...tó...tál, ...</i> <i>zöldség: u...bor...ka, zel...ler, ku...ko...ri...ca, do...hány...zó...asz...tal, ...</i> <i>ruhanemű: ha...ris...nya...nad...rág, pu...ló...ver, bun...da...ka...bát, ...</i></p> <p>→ <u>Mondatbefejező</u>: <i>Tudod-e folytatni a mondatokat? Próbáld meg, legyen hosszabb! A banán gyümölcs..... A banán déli gyümölcs. A banán olyan gyümölcs, amit nagyon szeretek. Anyukám jön értem..., Kimentünk az udvarra ..., Levelet kaptam ..., Szeretek sétálni az ..., Sajnos még nem tanultam meg ...</i></p>
<p>nagymozgások</p>	<p>kúszás, mászás, szökdelés, pók- és rákjárás, ugrás, nyusziugrás, sánta róka, dobás, hintázás, futóbiciklizés/ kerékpározás, egyensúlyozás előre- hátra; egyensúlygyakorlatok: eszközökön: padon, kötélen, megrajzolt útvonalon, mozgásminták utánzása rendőrös játékkal, trambulinozás, klasszikus ugróiskola (itt akár már egy kis számolást is bele lehet vinni), sok-sok keresztmozgás (pl.: indiánjárás, ellentétes térdráütés, vállérintés stb.), játékok léggömbbel (lehet a váltott ujjmozgást is játékosan gyakorolni általa), labdázás, célbadobós (zoknigombóc)</p>
<p>testséma</p>	<p>→ esti fürdetésnél testrészek megnevezése (<i>Mihez ért a szivacs?</i>) nyitott és csukott szemmel is érdemes játszani</p> <p>→ önálló öltözködésnél mondja, amit csinál (<i>a nyakamba sálát kötök, a fejemre sapkát húzok, a lábfejemet zokniba bújtatom, a törzsemen póló van, a csuklómon karkötő...</i>)</p>

	<p>→ öltöztető babák</p> <p>→ Rosta Katalin: Ez volnék én?</p>
<i>térbeli irányok</i>	<p>→ Erre csörög a dió játék</p> <p>→ Robot játék: <i>Menj arra, amerre mondom! Lépj egyet előre! Lépj kettőt hátra! Fordulj jobbra! Ugorj balra! Lépj a szék mögé/ elé! Legyél a szék alatt/ felett/mellett!...</i></p> <p>→ közös építés (Lego, Duplo) utasítások alapján, Speed cups társasjáték, Szautnerné Gizella: Nebuló 1.</p>
<i>síkbeli irányok</i>	<p>→ közös rajzolás, egymás rajzának kiegészítése, négyzethálós lapra utasítás szerint rajzolás, Pötyi</p> <p>→ Szautnerné Gizella: Nebuló 1.</p>
<i>vizuális észlelés</i>	<p>→ gyermekeknek szóló folyóiratok/ foglalkoztatók képrejtvényeinek megoldása, különbségkeresők</p> <p>→ Szautnerné Gizella: Nebuló 1.</p> <p>→ kirakószós, képkeresők, nyomdázással sorminták alkotása</p> <p>→ Trükkös ujjak, Dobble, kártyajátékok</p> <p>→ Némethné (szerk.): Játékosan</p> <p>Jó szívvel ajánljuk a következő nagyszerű játékokat:</p> <p>→ <u>Halli Galli</u>: A játék során a gyermekek sorban fordítják fel a kártyáikat. Amikor öt azonos gyümölcsöt látnak a felfordított lapokon, akkor megpróbálnak egymást megelőzve a csengőre csapni. Aki gyorsabban csap a csengőre, az elveheti az összes felfordított lapot. A játék győztese az lesz, aki elnyeri a játékosársai kártyáit. <u>Junior Halli Galli</u>: Ennél a játéknál 54 bohóc nyüzsög a cirkuszi porondon kilenc különböző színben. Akkor szükséges a csengőre csapni, ha a gyermek két azonos színű bohócot talál. A leggyorsabb játékos elnyeri a játékosársai felfordított lapjait.</p>
<i>grafomotorika</i>	<ul style="list-style-type: none"> • aszfaltrajz, nagyméretű lapra rajzolás vastag zsírkrétával, vastag filctollal, grízbe/ lisztbe rajzolás • gyurmázás, legozás, gyöngyfűzés, tépés, vágás, ragasztás, papírmozaikokból képalkotás, hajtogatás (legyező, boszorkánylépcső, csákó, repülő, ház), fonalfonás, fonalmunkák, köntöskötés, cipőfűző kötés, zsenília szálból hajtogatás • zoknigombócozás, ruhahajtogatás, sütisütésben segítség, tésztagyúrás, tésztafűzés, krumplipucolás, söprögetés, házimunka, tojáspucolás • közös barkácsolás, Pötyi játék, Jenga, Marokkó, jojózás, mágneses golyóvezető, horgászós játék • gyöngyfűzés során ritmikus sorminta ismétlése (nagyszerű a vágott szívószál is...) • kupakok fel- és letekerése • termények, termések szemezetése, válogatása (akár csukott szemmel két tányérba válogatva) • otthoni játék során kártyák keverése, kiosztása (közben számol is a gyermek 😊) • online-tartalom: ujjtorna: Gyereketető - Ujjgyakorlatok - YouTube • vonalkövetések eszközzel (labdák görgetésével, ceruzával, pálcikával, ujjakkal) - labirintusok - szaggatott vonalak átírása, pontok összekötése - hiányos rajzok

	<p>befejezése szegélyminták, ritmikus sorok kirakása eszközökkel (dekorkavics, “sima kavics”, Lego elem, korong stb..) majd papíron rajzolással</p> <p>→ teregetéshez használt csipeszekkel manipulálás (csoportosítás, számkép bejelölése stb..)</p> <p>→ tapintás, a gyerek háttal <i>Mi van a kezében?</i></p> <p>→ <u>Rajzkészség fejlesztés:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vonalkövetési gyakorlatok • kopírozás: zsír/felhő papír alatt a másolandó, kezdetben egyszerű ábra átrajzolása • több színű kusza vonalak átrajzolása filccel • https://sites.google.com/site/sulivaro/home/letoeltheto-dokumentumok • vonalazás mellett álló, fekvő egyenesek húzása viszonylag közel egymáshoz, különböző szélességű, csövekben vonalkövetés • sóba/finom homokba/grízbe előrajzolt ábra vonalainak vastagítása mutatóujjal, ceruzavéggel, másolása papírra • pontok összekötése: pontábra megrajzolása folyamatos vonalakkal • hullámvonalak, cikkcakok, kapuvonalak folyamatosan balról jobbra haladva • kartonlapból kivágott ábrák (háromszög- félék, négyzet, ovális, téglalap, kör, kapu) helyének körberajzolása, esetleg azokkal kép kialakítás • https://pindurpalota.hu/jatekok/keszsegfejleszto/rajzkeszseg-fejleszto-jatekok • <u>forma/ábramásolás:</u> • ábra másolása vonalvastagítással, többszöri átírással, majd külön • kész ábra megfigyelés után, segítséggel, részekre bontva, alapábra rajzolása utasításra pl. Rajzolj egy nagy kört, s a közepébe kis négyzetet! • írás előkészítő gyakorlatok: okosanszeresd.blog.hu, hu.pinterest.com > tothne_gyongyi > grafomotorika •
<p><i>figyelem, emlékezet</i></p>	<p>→ Képekkel sorrend kirakása majd megváltoztatása - mondja el a gyermek szavakkal is a változást</p> <p>→ <i>Mit kell venni a boltban?</i> (bevásárlólista)</p> <p>→ <i>Merre megyünk a játszótérre?</i> (“Elmegyünk Lajos bácsiék háza előtt, utána megnézzük a Frici kutyát, majd integetünk Terike néninek.... “stb.) és érdemes megpróbálni visszafelé (hazafelé) is elmondani, elmondani az útvonalat...</p> <p>→ UNO, Sólyomszem, Zingó, Figurix, DOBBLE</p> <p>→ Kisebb játékok sorba rendezése után a gyerek becsukja a szemét, sorrend megváltoztatása. Tárgyak kirakása után letakarjuk azt. <i>Mi van a lepel alatt?</i></p> <p>→ <u>Képzeltjáték-szólánc:</u> A szavak jelentésbeli kapcsolata alapján egyre hosszabb szóláncot alkotunk. Mindig egy-egy elemmel bővül a lánc, amit az első szótól kezdve kell elmondani. Pl.:</p>

	<p>“Nekem a napról a meleg jut az eszembe. Nekem a napról a meleg, a melege a tűz jut az eszembe. Nekem a napról a meleg, a melege a tűz, a tűzről a sütés jut eszembe”. </p>
--	--

<p>verbális emlékezet</p>	<p>→ Sorozat kirakása hallás után, emlékezetből a gyermek kedvenc plüссеiből vagy egyéb játékaiból: „Hallgasd végig, amit mondok, majd rakd ki az állatokat sorrendben! Kutya, maci, süni, oroszlán.” A szósor hossza fokozatosan bővíthető, ahogy a gyermek ügyesedik.</p> <p>→ „Elmentem kirándulni, vittem magammal...” – felváltva hozzáfűzünk egy-egy szót, így egyre hosszabb szósort kell megjegyezni.</p> <p>→ Mondatbővítő játék: egy tőmondatot felváltva egészítünk ki egy-egy szóval. Pl. A cica dorombol. A tarka cica dorombol. A tarka cica hangosan dorombol stb.</p> <p>→ Mondókák, kiszámolók, gyermekdalok közös eljátszása, eléneklése. Játéklehetőség: a sor végi rímet a gyermek mondja, vagy felváltva egy sort a szülő, egy sort a gyermek. Pl. Én elmentem a vásárba fél pénzzel...</p> <p>→ Halandzsa versikék, mondókák megjegyzése. Pl. <i>Elete pekete cukota pé...</i> További mondókák itt: http://webovoda.blogspot.com/2012/02/halandzsa-mondokak.html</p> <p>→ Barkochba: a szülő gondol egy állatra / gyümölcsre / járműre stb. A gyermeknek eldöntendő kérdéseket kell feltennie, melyekre a szülő igennel vagy nemmel válaszol. Az elhangzott válaszok alapján a gyermeknek ki kell találnia a gondolt tárgyat. (Kezdetben segíthetnek színes képek vagy kártyák a lehetséges megoldások szűkítéséhez.)</p> <p>→ Rövid mesét olvasunk a gyermeknek (pl. pár soros állatmesék), majd megkérjük, hogy mesélje el ő emlékezetből. Örömmel játszanak hangokkal is a gyermekek. Jó szívvel ajánljuk a következő játékokat is:</p> <p>→ Hang- dobozkák: összegyűjtünk páros számú kindertojás-belső. Páronként megtöltjük apró kavicssal, babszemmel, valamilyen szemcsés anyaggal (sóval vagy cukorral), apróra vágott szívószál darabokkal, lencsével. Az összetartozó párokat a kindertojás-belső alján apró matricával megjelöljük, melyre az ellenőrzés érdekében egyforma jelet rajzolunk.</p> <p>→ Hangjáték: 3 hangot szólaltatunk meg: kopogást, dobantást, tapsolást. A gyermek csukott szemmel hallgatja meg, majd emlékezetből balról-jobbra haladva (akár kis piros szívvel is jelölhetjük a kezdőpontot) kirakja a hallott hangnak megfelelő képet (dobantó láb, tapsoló kéz, kopogó kéz). Amikor a gyermek már ügyesen játszik a képekkel, óvatosan lehet emelni az elemek számát.</p> <p style="text-align: center;"></p>
<p>matematikai képességek</p>	<p>→ A konyhában található különböző gyümölcsök / evőeszközök stb. megszámlálása. Pl. Hányan fogunk enni? 2 tányért már kitettünk az asztalra. Mennyit kell még odavinni?</p> <p>→ Hallott hangok (pl. taps, dobantás, kopogás) megszámlálása, majd mutatása ujjakkal. Nehezítés: Mutass többet! / Mutass kevesebbet!</p>

	<p>→ Játék az ujjakkal: egyszerre mutatunk mindketten valamilyen számot az egyik kezünk ujjain. Megszámláljuk, melyikünk mennyit mutatott. Kié több? Kié kevesebb?</p> <p>→ Az arányok, mennyiségek játékos megismertetése, megtapasztaltatása a gyermekkel. Pl. Melyik nagyobb: egy teáskanál, vagy egy evőkanál? Melyik nehezebb: egy kifli, vagy egy kenyér? Melyik több: egy pohár víz, vagy egy kancsónyi?</p> <p>→ A gyermek számára kedves tárgyak, játékok (pl. kisautók, babák) csoportosítása különböző szempontok szerint. Pl. színük, nagyságuk. Melyikből van több? Melyikből van kevesebb? stb.</p> <p>→ Sorozatok alkotása színes gombokból / ceruzákból / csipeszekből. Pl. kirakunk 2 pirosat, 1 sárgát, megint 2 pirosat és 1 sárgát. A gyermeknek folytatnia kell a tárgyak kirakását a megfelelő sorrendben.</p> <p>→ Dominó.</p> <p>→ Játékok 6 oldalú, hagyományos dobókockával. Pl. Ki nevet a végén?</p> <p>→ Szín- és formadobókockával játszható társasjátékok.</p> <p>→ Dobunk a dobókockával. Ahányat dobtunk, onnan kell kezdeni a számolást. Pl. 5 – 6, 7, 8 stb. Ugyanígy csökkenő sorrendben is lehet gyakorolni a számolást: 3 – 2, 1, 0.</p> <p>→ Logikai játékok: pl. képes sudoku, malom-játék</p> <p>→ https://zoldmatek.hu/ingyenes-feladatok/ – ovis feladatok</p>
<p><i>szociális képességek</i></p>	<p>→ Tükörjáték: Két gyermek vagy egy felnőtt és egy gyermek egymással szemben áll, és az egyikük valamilyen érzelmet mutat az arcával, testtartásával. A másik gyermeknek le kell utánoznia ugyanazt az érzelmet, miközben kitalálja, hogy mi az. Eljátszható érzelmek: aggódó /szomorú / mérges /unott / örömteli / szomorú / irigy / félelemmel teli / kíváncsi / lelkes / energikus / csodálkozó / gyanakvó stb.</p> <p>https://boldogsagora.hu/jobbveledavilagotthon/otlettar-9-nap/#ovisok https://jatsszunk-egyutt.hu/erzelmi-intelligencia-fejlesztese-ovodaskorban-az-erzelmek-felismerese/)</p> <p>→ Érzelemkupakok: Műanyag kupakokra különféle érzelmeket rajzolunk. Eljátsszuk őket, megbeszéljük, melyiket mikor érezzük, húzunk egyet, megjelenítjük, ki kell találni, milyenek vagyunk.</p> <p>→ Érzelemtojások: Szétnyitható műanyag tojásokra különböző arckifejezéseket rajzolunk. A felső részre rajzolt szemek és az alsó részre rajzolt szájak tetszés szerint variálható egymással. Így számtalan változat lehetséges az arckifejezések megjelenítésére és a különböző érzelmek megnevezésére.</p> <p>https://www.facebook.com/kreativtanitas/photos/a.101597817939073/677707140328135/ https://jatsszunk-egyutt.hu/erzelmi-intelligencia-fejlesztese-ovodaskorban-az-erzelmek-felismerese/)</p> <p>→ Érzelemóra: Egy nagy kerek kartonra rajzoljuk vagy ragasszuk fel azokat az érzelmeket, amiket ismerünk, felismerünk magunkban, és amiket gyakran érzünk: boldogság, büszkeség, szomorúság, kíváncsiság, düh, közönyösség stb. Beszéljük meg ezeknek a jelentését a gyerekekkel, mondjanak rá példákat, mikor érznek ilyen módon. Készítünk az órához mutatót is, melyet középen egy miltonkapoccsal rögzítünk. Majd minden nap azonos időpontban – pl. reggeli ébredés után, vagy amikor hazajönnek az</p>

	óvodából/iskolából, mindenki megmutathatja a mutató segítségével, hogy éppen hogyan érzi magát.
<u>Ajánlott szakirodalom:</u> Deákné B. Katalin: Anya, taníts engem! Játékosan- Játékgyűjtemény a részképességek fejlesztéséhez, Kulcsár Mihályné: A tanulás öröm is lehet, Ferlingné Csányi Edit: Játsszunk együtt! I-II. (képességfejlesztő játékok 5-6 éves gyermek számára), Látogatás a beszéd birodalmába, Látogatás a tudás birodalmába, https://18.fpsz.hu/iskolai-fejlesztopedagogus-munkacsoport honlapon ötletek a részképességek fejlesztésére	

Összeállították: a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XVIII. Kerületi Tagintézményének munkatársai